

Børne Blad

WALDORF

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 48.

29de november 1891.

17de aarg.

En sovn i det frie.

Børneblad

udkommer hver lørdag og koster 50 cents for aaret, her-
talt i forlud. I pakter til en adresse paa over 5 eksp. leveres det for 40 cents, og over 25 eksp. for 35 cents. Til Norge koster det 80 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaaer ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende rebaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Bibelhistoriske spørgsmål.

(Over det nye testament.)

Svar paa disse spørgsmål vil børnene finde ved at læse sin bibelhistorie (Vogt). Om stedernes beliggenhed, se fortet bag i bogen. Det tal, som staar foran spørgsmålene, viser til det stikkelse i bibelhistorien, hvorover der talekseres.

79.

Paa hvilken side af Genezareth sø var Jesus, da han gjorde dette under? Hvorfor kom folket efter ham? Hvorlænge var de hos ham? Hvad sagde disciplene til ham, da det var blevet aften? Hvorfor rilde de, han skulle sende folket bort? Hvad svarede Jesus dem? Hade de mad nok dert? Troede disciplene, at de havde nok? Hvad sagde de? Hvorom vidnede denne deres tale? Burde de have talt paa denne maade? Hvorfor ikke? Viste ikke Jesus dem ogsaa nu, at han kunde slappe al den føde, som trængtes? Hvad gjorde han? Hvad befalede han folket først at gjøre? Hvad gjorde han dernæst? Og hvad var følgen af denne velsignelse? Hvormeget blev der tilovers, da alle havde spist? Tror du, 5 brød og 2 fiske fylde 12 kurve? Blev der da mere tilovers, end der var, førend de begyndte at spise? Hvad viste derfor frelseren ved dette under?

Led folket noget iab derved, at de fulgte efter Jesus og blev hos ham hele dagen? Vil ikke Jesus, at vi først og fremst skal føge ham og høre paa hans ord? Hvis vi nu gjør det, kan da vi ogsaa være visse paa, at vi ikke vil lide noget tab i det tilmelige? (Se og tank over Matth. 6, 32.) Hvad lærer Jesus os her i dette bibelsted? Hvad menes med „alle disse ting“? Naar skal alle disse ting tillægges os? Men hvad maa vi gjøre for at faa del i den velsignelse? Svar: Vi maa ubetinget adlyde Guds ord. Var folket lydigt mod Jesu ord? Hvorfor var det lydigt? Hvoraf kommer altsaa den rette lydighed mod Gud? Kan vi for alvor føge Guds rige og hans reisædighed uden at have troen?

Hvorfor vilde Jesus, at levningerne efter maaltidet skulle samles? Hvad lerdom vil han derved give os? Hvorfor skal vi ikke være ligegyldige for det, som bliver tilovers efter vores maaltider? Svar: Fordi alt hvad vi har, er en gave fra Gud, og han vil ikke, at vi skal være ligegyldige for hans velsig-

nesse. Hvad gjør da den, som ødsler med sit jordiske gods? Svar: Han forsøger Guds gaver. Paa hvilken maade skal vi ved vores maaltider give tilhjænde, at vi betrætter vor føde som en gave fra Gud? (Se hvad Jesus gjorde, førend han uddelte brødrene og fislene.)

Prins Viktor, som ikke vilde vaske sig.

rins Viktor var en nydelig liden prins; ja vi ved nok, hvor fød en kvik fireaarsgammel gut kan være, og saa var han oveni- kjøbet prins.

Hans forældre, den mægtige konge og den unge, fløjonne dronning, var fulde af beundring over den lille. Midt i hoffets glans og pragt og statslivets forger og betyringer var han dem en tilde til usigelig lykke og glæde; han var deres hjertes stolthed og haab, saaledes som jo alle snille børn pleier at være for sine forældre.

Ikke stort mindre indtagne i den lille prins var alle tjenerne i kongeboligen; thi han var altid snil og venlig mod dem og var langt fra at mene, at en prins kunde være saa usikkelig, som han havde lyft til.

Og det hele folk elskede ham og kaldte ham med stolthed: „vor lille prins“. Især var dette tilfældet med hovedstadens beboere; de havde hørt de 101 kanonstud, dengang han blev født, og saa mange gange set ham paa hans spadserture og kjøreture, eller naar han legte i slotsparken. Han var ikke bleven gammel, før han havde lært, at en liden prins maa beslritte sig af yderste evne paa at være høflig, fordi han bliver vist saa megen opmærksomhed og venlighed, og de havde derfor faaet mangen venlig hilser og mangt et hjerteligt nit, naar de havde været saa heldige at møde ham.

Især syntes de han var fød, efterat han havde faaet soldaterhue paa sit lyse lokkehoved; han havde da ogsaa lært at hilse paa militær vis og følte sin lille haand til

huen med en mine, som om han skulde være en gammel general. Den, som havde faaet en saadan hilsen af den lille prins, maatte fortælle sin glæde derover til alle sine kjendte, men især til børnene. Disse syntes ogsaa, at det var gruelig morsomt at høre om prins Viktor; alle sammen kjendte de ham og var glade i ham, selv om de ikke, saaledes som enkelte, blev budne til slottet og fik lov til at lege med ham. Det vilde jo være umuligt for en lidens prins at indbyde alle børn i den store hovedstad eller det hele land til at lege med sig; da vilde snart endog den store barnestue paa slottet blive for lidens.

Men nu er det desværre faa, at heller ikke de smildeste børn altid er, som de burde være. Kun altfor ofte findes der i de smaa hjerter en eller anden krog, hvor der ikke ses saa lyst og rent ud, som det skulde, fordi der skjuler sig forstjellige slags stygge ting derinde, f. eks.: en smule trods og egensindighed eller usandhed, uvenlighed, tyvagtighed eller andet. De gode forældre har megen møje med at faa jaget saadanne slemme gjester ud af de kjære smaa hjerter, og mere end en gang vil det ikke lade sig gjøre uden straf og taarer. Saadant forekommer overalt, selv i et kongeslot hos en lidens prins. Ja, ogsaa prins Viktor havde allerede flere gange lært at kjende saadanne nyttige tugtelser og grædt mere end en bitter taare. Ogsaa paa slottet fandtes der, i al fortrolighed sagt, en vis krog, hvorhen til sine tider et lidet trodighoved maatte marschere hen. „Ty! tænk, konge, som har staet i skammekrogen!“ blev der mere end engang advarende sagt ham, førend det kom saavidt, og det hjalp som regel.

En morgen, da kongen gik henigjennem gangene paa slottet paa vei til sit arbeidsværelse, fik han høre en forstrækkelig skrigen indenfra prinsens værelse. Han blev bange for, at hans barn skulde være kommen tilslade paa en eller anden maade, og skyndte

sig ind til sin lille gut. Og hvad faar han se? Den lille prins var rød og sund som sædvanlig, men tænk, han stod og stampede med fødderne i gulvet foran sin barnevige, som forgjøves forsøgte at faa vasket hans ansigt.

Pludselig stansede striget — prins Viktor havde faaet sie paa sin far. Han følte sig greben af slam og forstrækelse.

Kongen spurgte rolig: „Hvad er paa-færde?“

Prinsen svarede ikke.

Da fortalte efter gentagende spørgsmaal barnevigen forlegen og en del nølende:

„Deres kongelige majestæt maa tilgive mig, men . . . men . . . prins Viktor . . . vil ikke . . . lade sig vase.“

„Vil han ikke lade sig vase? Er det hændt oftere?“

„Aa ja . . . engang imellem!“

„Godt, saa skal du lade være at vase ham!“

Dermed sendte kongen sin søn et strengt blik og forlod værelset.

Forbauset saa pigeoen efter ham, men samtidig glad over, at det ikke var gaaet værre, og at hendes yndling var sluppen fra det uden straf. Gutten selv følte sig dog noget urolig og ubehagelig tilmode.

Straks efter gav kongen befaling til den kus, som udpaa formiddagen skulde kjøre prinsen en tur, at hverken han eller den ledsgagende tjener, paa kjøreturen skulde tage paa den dragt, som de havde ordre til at benytte, naar de kjørte de kongelige herskaber. Dette pleiede de blot at undlade, naar de ikke skulde kjøre nogen af de kongelige personer, hvorfor heller ikke da vagterne traadte i gevær, naar den kongelige vogn kom kjørende.

En stund senere kom prinsen og den hof-dame, som skulde ledsgage ham, gaaende nedad den brede slotstrappe. Prinsen var iført en af sine smukke dragter og havde paa hovedet den saa klædelige soldaterhue. Han skulde ud at kjøre. Vognen holdt udenfor.

Linné's mindestøtte ved Stockholm.

Sommerbillede.

Tjeneren aabnede vogndøren, prinsen steg op, idet han nikkede venlig til den gamle kus og til de vækre, stoltede heste med det sylvbeslæede sætsp; thi ogsaa hestene var gode venner med „vor lille prins“.

Man tjørte henad den brede, smukke hovedgade og videre for gjennem en af byens porte at komme ud paa landet. Ved porten var en militær vagt. Naar kongen, dronningen, en prins eller overhovedet en vogn med kongelige merker kom forbi, skulde soldaterne ud og præsentere gevær og tamburen flaa en trommehvirvel.

Denne øre var en af prins Viktors største fornøiesler; han legte jo saa ofte selv med tinsoldater eller marscherede selv frem og tilbage som soldat, og derfor syntes han, det var saa morsomt at se de store virkelige soldater staar der i geled og præsentere gevær for ham, og han paa sin side befvarede deres hilsen med paa militær vis at føre haanden op til sin lille hue. Han havde derfor bedet kusken, at han altid naatte tjøre langsomt forbi vagten, og soldaterne morede sig ogsaa ved at se den venlige lille prins komme forbi.

„Nu er vi snart ved vagten“, jublede han. Men merkelig nok lød dennegang ingen trommehvirvel, og ingen soldater traadte i gevær; istedet derfor stod de rolige omkring de opstillede geværer og agtede næsten ikke paa vognen, hvor prins Viktor allerede sad færdig til at føre haanden til huen og forgjøres ventede paa den sedvanlige hædersbevisning. Og vognen ruslede videre med den skuffede lille prins; han havde næsten lyft til at græde.

„Bar det ikke vor lille prins?“ spurgte straks efter en ung soldat sin sidemand.

„Nei, kusken havde jo ingen guldbaand om hatten.“

„Ja, det syntes jeg ogsaa; men var det da ikke hans lyse lokkehoved, jeg saa?“

„Nei, der maa du have seet feil!“

Et øjeblik efter traadte den unge løitnant hurtig ud og spurgte sine folk: „Hvorfor

blev der ikke raabt i gevær? Det var jo prins Viktor, som tjørte forbi!“

„Overken kus eller tjener havde de sedvanlige vaabenmerker paa, hr. løitnant. Ordren lyder paa, at vi isaaafald ikke skal træde i gevær, fordi ingen af de kongelige da er med“, svarede den tjenerstjørende underofficer, og løitnanten maatte give sig tilfreds.

„Ubegribeligt!“ mumlede han for sig selv. „Jeg troede saa tydelig, at jeg saa ham. Blot ikke dette bringer mig ubehageligheder.“

En stund efter var vognen ad en anden vej vendt tilbage til flottet. Tjeneren aabnede vogndøren og hjalp den lille prins at komme ud.

„Hvorfor præsenterede ikke soldaterne?“ spurgte han straks.

Tjeneren taug forlegen, og den gamle kus satte op et bekymret ansigt; men han havde saaet befaling til at tie.

„Jeg skal sige det til min far, kongen“, sagde den lille ørgerlig og gik ind.

„For en prins, som ikke har vasket sig, præsenterer ingen soldat gevær“, var det svar, som kongen gav sin søn paa hans klage.

Og aldrig hændte det siden, at prins Viktor ikke vilde vask sig. Den maade, hvorpaa hans far havde straffet ham, gjorde saadan indtryk paa ham, at han aldrig glemte det.

Et redskab i Guds haand.

En gut, som var bestjærtiget paa et af de bedste skibe, løb derfra.

Alle blev meget overrasketede, da han var hele skibsmanskabets hndling, og kapteinen gjerne havde beholdt ham.

En ven af kapteinens gjorde sig umage med at faa gutten til at vende tilbage til skibet. Han gik hjem til ham og spurgte:

„Hvad er der i veien? Hvorfor er du løben bort fra skibet?“

Gutten taug.

„Svar mig, gut, af hvad grund er du løben bort?“

Endnu intet svar.

„Bar maden ikke god nok?“

„Jo.“

„Bar arbeidet for svært for dig?“

„Nei.“

„Holdt du af din kaptein?“

„Ja.“

„Syntes du om at være paa føen?“

„Ja, rigtig godt.“

Først efter mange opfordringer tilstod han endelig rødmende, at der en dag, medens han endnu befandt sig ombord, var udbrudt en heftig storm, hvorover kapteinen havde mistet al sin fatning og givet sig til at bande ganske frygtelig. Men det var ham umuligt at blive paa et skib, hvis kaptein bandede.

Manden begav sig nu hen til kapteinen og spurgte:

„Hvad var det egentlig for en gut, der nylig er løben herfra?“

„Det var en præktig gut, og det gjør mig ondt, at jeg har mistet ham.“

„Bed du, hvorfor han er løben?“

„Nei, det ved jeg ikke; men jeg vilde gjerne have ham igjen.“

Gutten tilstod langt om længe, at du havde til vane at bande, naar en storm eller anden hindring stillede sig i veien for dig, og det kunde han ikke udholde at høre paa.“

„Ja det ligner ham“, mumlede kapteinen meget beveget. „Gode gut! Herren hjælpe mig, at jeg aldrig mere maa bande eller tage hans navn forsængeligt“ tilføjede han, idet han vistede en taare af sit øje.

Og siden tjente han i ydmyghed sin herre og frelses. Ja, Gud benytter ofte ringe omstændigheder og svage redskaber til at udføre sin vilje.

En mindestøtte over Karl Linne.

(Med billede.)

Karl Linne's navn er kjendt over hele den civiliserede verden; han har som faa andre bidraget til sit fædrelands, Sveriges, berømmelse, og det har han ikke gjort ved krigertog, saaledes som Karl den 12te og andre, men ved sit stille arbeide i videnskabens tjeneste; han er en fyrt i videnskabens verden, og vi kan gjerne give ham navnet blomsterkongen; thi hans livs gjerning var at studere planternes og blomsternes liv; hans studier gav botaniken eller læren om planteriget et kraftigt stød fremover og vakte ny interesse for denne videnskab saavel i Sverige som i andre lande.

Linne var professor i Uppsala og døde i aaret 1778, noget over 70 aar gammel.

Allerede i 1829 rejste de svenske studenter en støtte til minde om Linne i Uppsala. Siden er den berømte botaniker blevet hædret med en anden og større mindestøtte i Humlegården ved Stockholm. Det er den, som vi kan vide eder et billede af idag. Vi ser her Linne, staende med en bog under armen og en blomst i haanden.

Forsyn i smaa ting. En prest fortalte engang en ven, hvorledes Gud nylig havde naadig bevaret ham. „Da jeg red ud idag“, sagde han, snubledе min hest og havde nær kostet mig udover broen, et fald, som vilde have kostet mig livet; dog jeg kom ganske uskadt derfra.“ — „Jeg kan fortælle Dem noget, som er endnu mere underbart“, svarede vennen; „da jeg idag red ud den samme vei, snubledе min hest ikke.“

Smaa Tonder

til Indsamling af Penge for Skolelærer-Seminariet i Sioux Falls er nu ankomne til Luth. Pub. House, Decorah, Iowa. Pris 10 Cts. pr. Dufin. Pr. Post 25 Cts. pr. Dufin.

De to fremmede dner.

Gen lille Ludvig sad paa tørskelen i den aabne stuedør og spiste sit smørrebrød. Da kom et par vakte, hvide duer flyvende hen imod ham.

„Kom hid, I høre dyr,” sagde den lille gut, „saa skal jeg give eder mad.” Og saa brød han den ene smule efter den anden af sit smørrebrød og lastede til dem.

Duerne nappede smulerne med sine neb og kom stadig nærmere og nærmere.

Den ene due vovede sig tilsidst helt hen til Ludvig, lod ham klappe sig med sine smaa hænder og var saa dristig, at den hækkede det ene lille stylle efter det andet af selve smørrebrødet.

„Ja, spis blot, du!” sagde gutten og holdt smørrebrødet hen til den. Han lakkede ogsaa den anden due, som holdt sig paa nogle skridts afstand.

Men bag Ludvig laa husets kat i al hemmelighed paa lur. Bludselig sprang den op og slog sine skarpe klar i den spisende dues hals. Gutten gav sig til at strige — hans søstre, Marie og Klara, kom syrtende til; de flog til katten, og denne maatte slippe sit rov.

Duen var reddet; men ned fra dens hvide hals flod en stribe blod. Børnene havde saa ondt af det stakkels dyr; de klappede og kælede for det; de undersøgte saaret og spekulerede paa, om det var farligt.

Den anden due var imidlertid flyet op paa en vindueskant, hvor den sad og bedrev at syntes at betragte sin kamerat.

„Hvem eier duen?” spurgte børnene, „vi vil bære den hjem; maaesse dens eier kan gjøre noget ved saaret.”

Man forespurgte i nabologet, og duerne viste sig at tilhøre en fattig gut, som selv

havde opfødt dem og delt sit brød med dem. Gutten var meget bedrøvet, da han ful høre, hvad der var hændt hans due; men ved at se den blev han glad; saaret var ikke dybt; om nogle faa tage vilde duen være frisk igjen, mente han.

Børnene var flere gange i de følgende dage henne for at høre, hvorledes det stod til med duen, og der blev altid svaret, at det gik godt. Den fjerde dag vilde Marie atter affsted — men da kommer begge duerne flyvende ind i gaarden i hendes hjem. „Der er ‘de! Der er de!” skreg hun og syrtede ind. Alle de andre forstod straks, hvem hun mente, og sprang glade ud for at ønske de hære gjester velkommen og give dem brød og bygkorn.

Duerne kom siden hver dag til gaarden; de var blevne rigtig gode venner med børnene og fik ogsaa stadig mad af dem. Men hvis katten da lod sig se, kan man tro, den blev jaget bort i en fart.

Geografisk gaade.

Forbogstaverne, læste ovenfra nedad, danner navnet paa en dansk by, og endebogstaverne, læste opad, ligeledes navnet paa en dansk by.

1. En by i Frankrig.
2. Et landstykke i Afrika.
3. En by i Indien.
4. En by i Mesopotamien.
5. En flod i Amerika.
6. En by i Østrig.
7. En bekjendt kilde paa Island.

Olai M. Nordkvæl.

Oplosning paa gaaderne i nr. 46.

1. Skomagerens bust og begtraad.
2. Vielaaget.